

EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA
ESTONIAN CHAMBER OF PEOPLE WITH DISABILITIES

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

info@mkm.ee

Teie: 21.05.2026 nr 2-2/584-7

Meie: 08.06.2026 nr 52

Eesti Puuetega Inimeste Koja pöördumine seoses tööturumeetmete seaduse ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga

Eesti Puuetega Inimeste Koja (edaspidi EPIKoda) missioon on puuetega ja krooniliste haigustega inimeste elukvaliteedi, ühiskonda kaasatuse ning eneseteostuse võimaluste tõstmine läbi huvikaitse ja koostöö. Puuetega inimeste tööhõive ja osalus tööturul on Eesti jaoks oluline nii sotsiaalse õigluse, inimõiguste kui ka majandusliku jätkusuutlikkuse seisukohalt.

EPIKoda tunnustab majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi selle eest, et olete meid kaasanud eelnõu planeerimisse ning tagasisidestamisse, see on hea näide kaasamisest ja erinevate osapoolte koostööst.

Meie seisukoht on, et tööturumeetmete eesmärk ei tohi olla süsteemi kujundamine eelkõige võimalike kuritarvituste ennetamiseks, vaid inimeste toetamine tööturule jõudmisel. Eriti oluline on see puuetega ja krooniliste haigustega inimeste puhul, kelle tööotsinguid võivad mõjutada tervise seisundi kõikumine, rehabilitatsiooni- ja raviteenuste kasutamine, abi- ja tugiteenuste kättesaadavus ning hoolduskoormus. Eraldi juhime tähelepanu sellele, et nõustamise läbiviimist takistava käitumise hindamisel tuleb arvestada ka inimese tervise seisundist, puudest või neuroloogilisest eripärast tulenevaid asjaolusid. Vastasel juhul võib tekkida olukord, kus puudest tulenevat käitumist käsitletakse ekslikult aktiivsushäirete rikkumisena. Nende asjaolude hindamine peab olema võimalikult ühetaoline ja läbipaistev.

Toompuiestee 10, Tallinn 10137

registrikood 80014660

a/a EE10 0520 3058 4000 SEB pank

tel. 6616629

e-post: epikoda@epikoda.ee

Kodulehekülg: www.epikoda.ee

Esitasime märtsis 2026 väljatöötamiskavatsusele oma tagasiside ning tunnustame, et olete eelnõud muutnud inimkeskemaks ning korrigeerinud sõnastusi nii, et need oleksid arusaadavamad.

Eelneva tõttu näeme, et olete muutnud sanktsioonide süsteemi leebemaks ent konkreetsemaks - ei karista kohe, vaid eelnevalt hoiatatakse ning te olete kinnitanud, et Eesti Töötukassa lähtub oma nõustamisel, et inimesele mõeldud töö peab olema realistlikult teostatav, lähtudes tema tegelikest oskustest ja võimekusest.. Samuti tunnustame, et viisite eelnõus sobiva töö kriteeriumi tagasi 21. nädala peale.

Samas meie seisukoht on jätkuvalt, et eelnõus kasutatakse mitmeid määratlemata mõisteid, mis jätavad praktikas suure tõlgendamisruumi. See võib viia olukorran, kus erinevad nõustajad või piirkonnad rakendavad samu norme erinevalt. Sellisel juhul langeb tõendamiskoormus sageli inimesele, kellel ei pruugi olla piisavaid teadmisi või ressursse otsuse vaidlustamiseks. On selge, et Eesti Töötukassa tegeleb oma töötajate koolitamisega, et tagada ühtne rakenduspraktika, kuid meie hinnangul püsib siiski reaalne risk, et samu norme tõlgendatakse erinevates piirkondades erinevalt. Seetõttu peame oluliseks, et Eesti Töötukassa töötaks välja ühtsed juhised nende mõistete rakendamiseks ning tagaks töötajatele vastavad süsteemsed ja regulaarsed koolitused.

Me näeme, et eelnõuga üritatakse vähendada bürokraatiat ning tuua regulatsiooni rohkem selgust ja loogilisust. Peame oluliseks, et nende muudatuste keskmes säiliks inimese toetamine sobiva töö leidmisel ning vajadusel võrgustikutöö ja tugiteenuste kaasamine.

Seetõttu peame vajalikuks, et enne seaduse jõustumist töötataks välja ühtsed rakendusjuhised ning jätkataks nõustajate süsteemset koolitamist, et vähendada erinevat tõlgenduspraktikat ja tagada inimestele üle Eesti võrdne kohtlemine. EPIKoda on valmis selles protsessis oma teadmiste ja kogemustega kaasa aitama ning tegema koostööd, et eelnõu rakendamine toetaks võimalikult hästi puuetega ja krooniliste haigustega inimeste osalemist tööturul.

Lugupidamisega

(digitaalselt allkirjastatud)

Maarja Krais-Leosk

Tegevjuht

Maarika Maasikas-Tõkke

maarika.maasikas-tokke@epikoda.ee, tel 5401 0439

Nõunik